

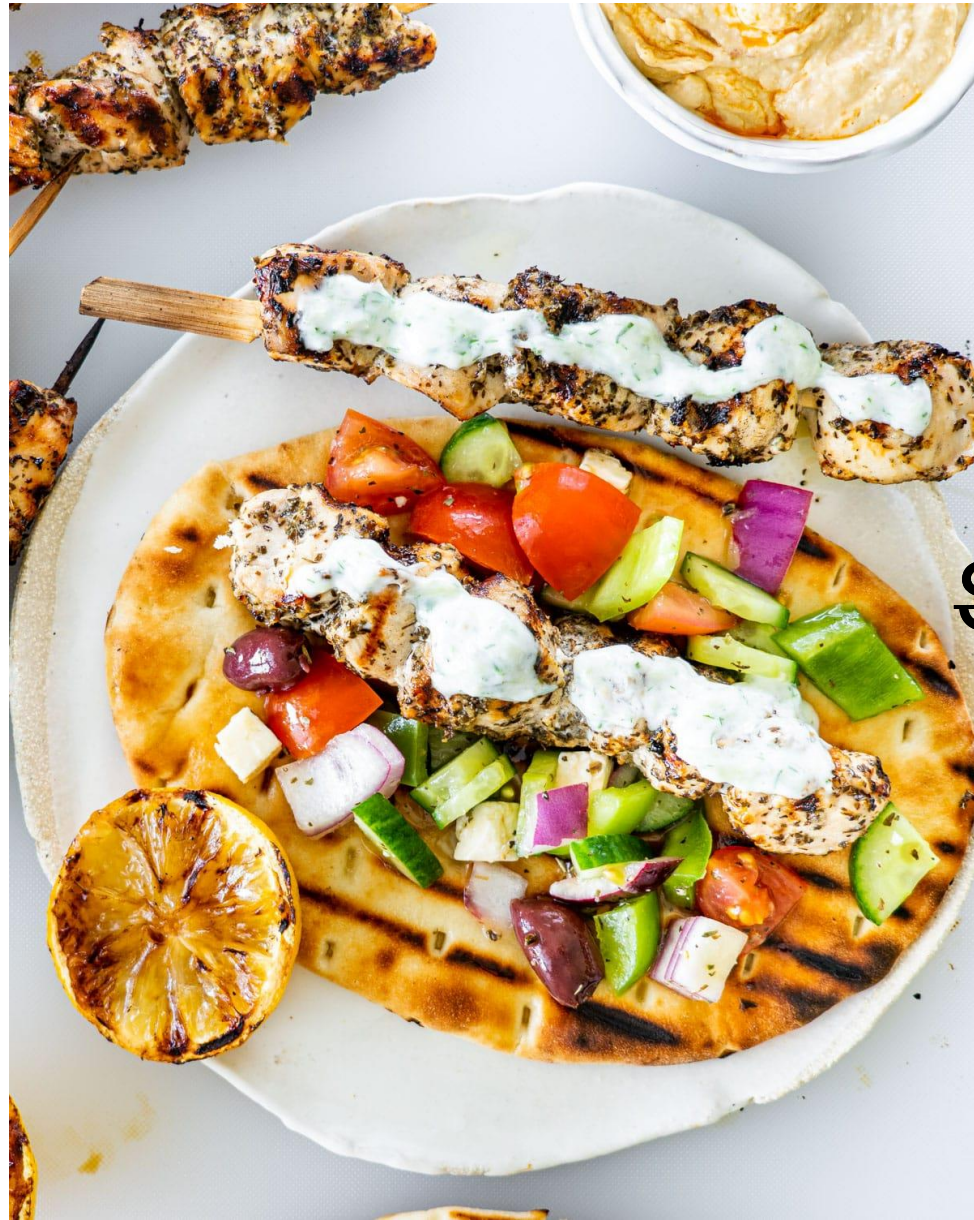
Slovak / Slovenčina

Prosím si
zmrzlinu.
Čučoriedkovú!

Martin Tomko / Geomatics
tomkom@unimelb.edu.au

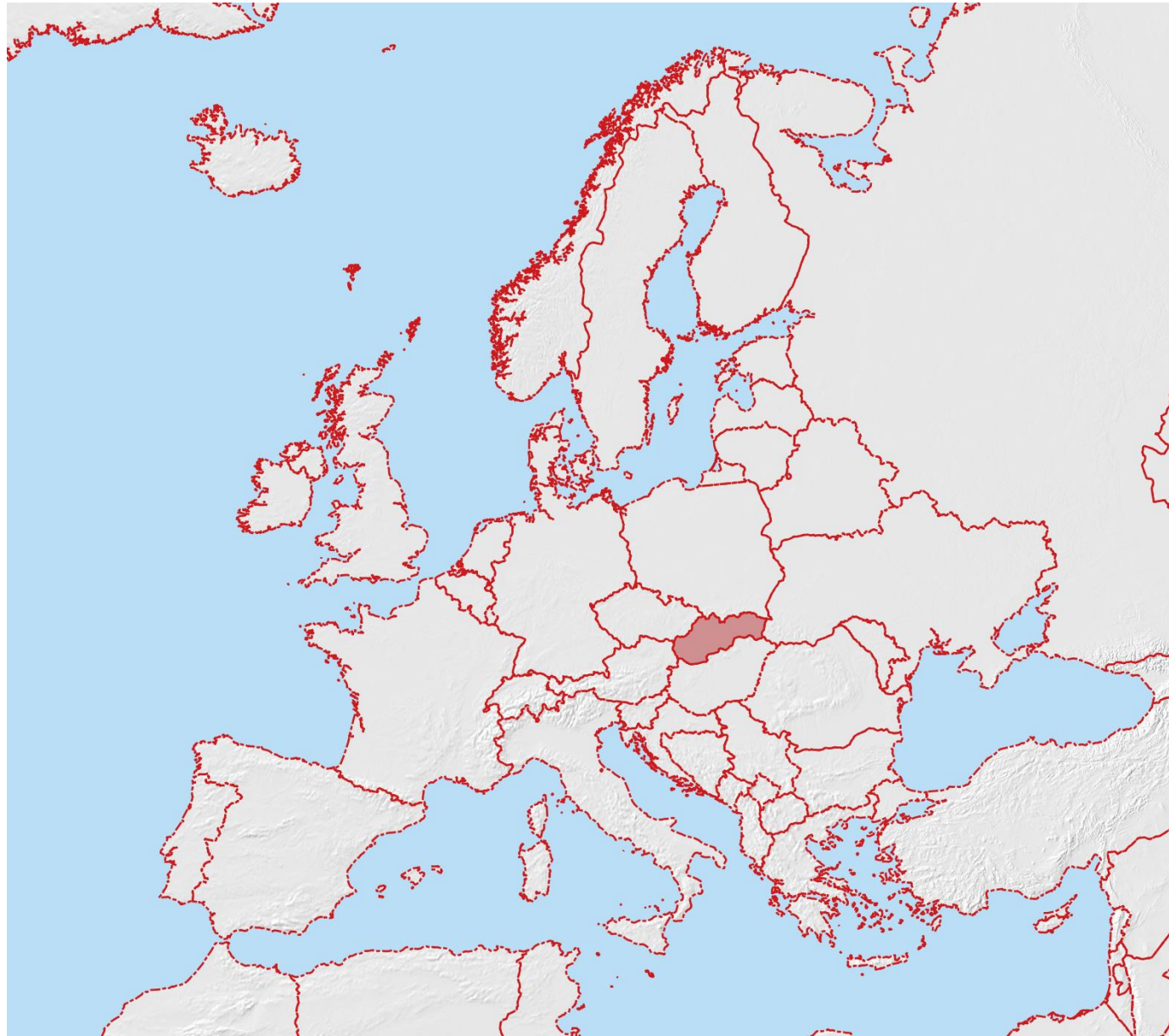

Slovensko a Slovenčina | Slovakia and Slovak

Souvlaki

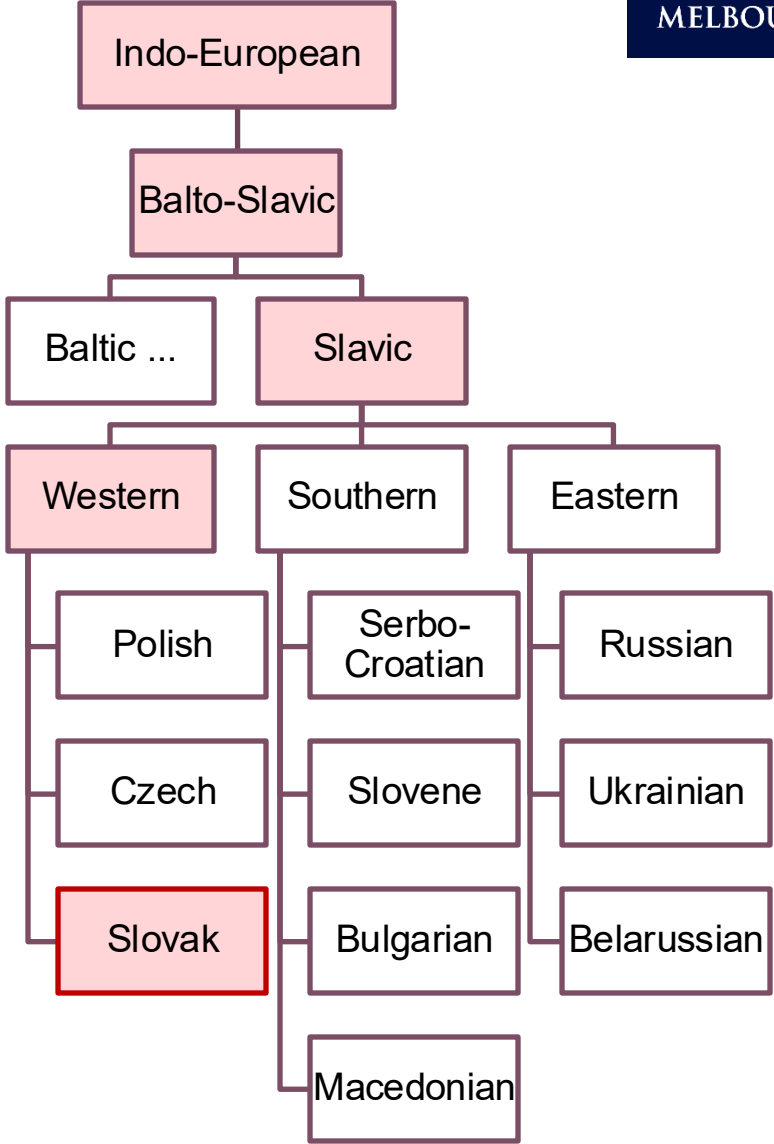
Slovensko a Slovenčina | Slovakia and Slovak

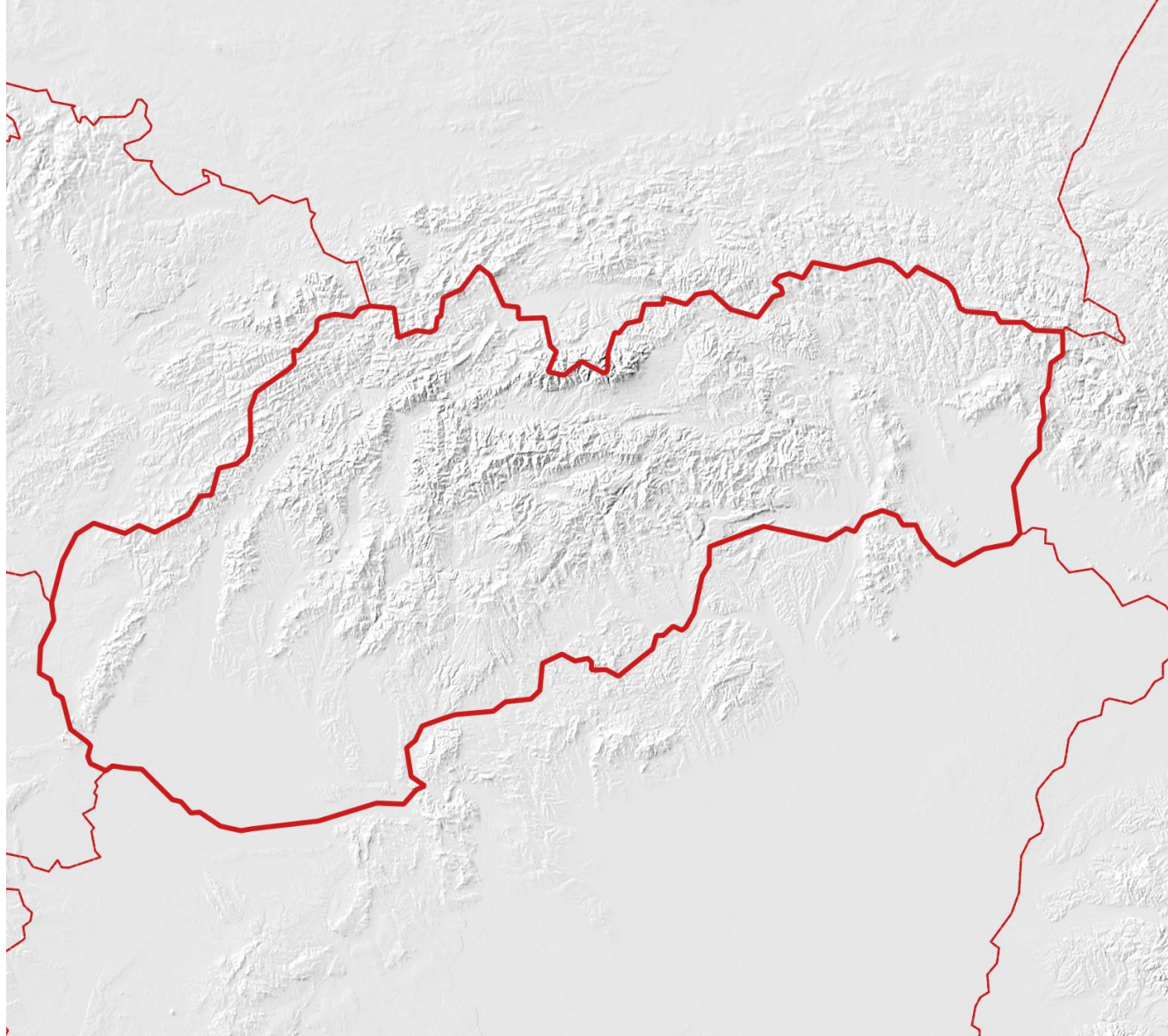
Slovensko a Slovenčina | Slovakia and Slovak

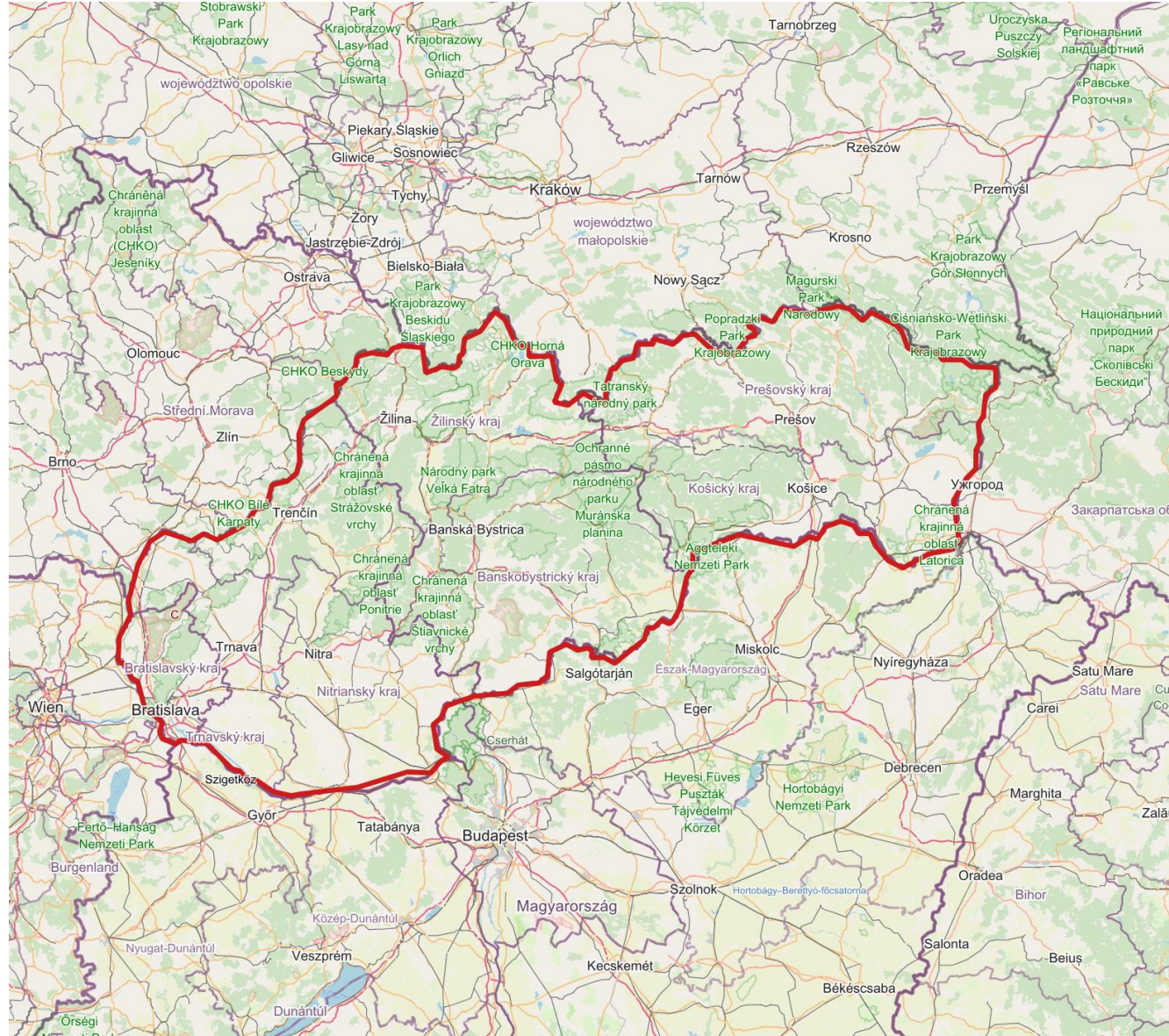
Slovensko a Slovenčina | Slovakia and Slovak

Topography, Culture and Language

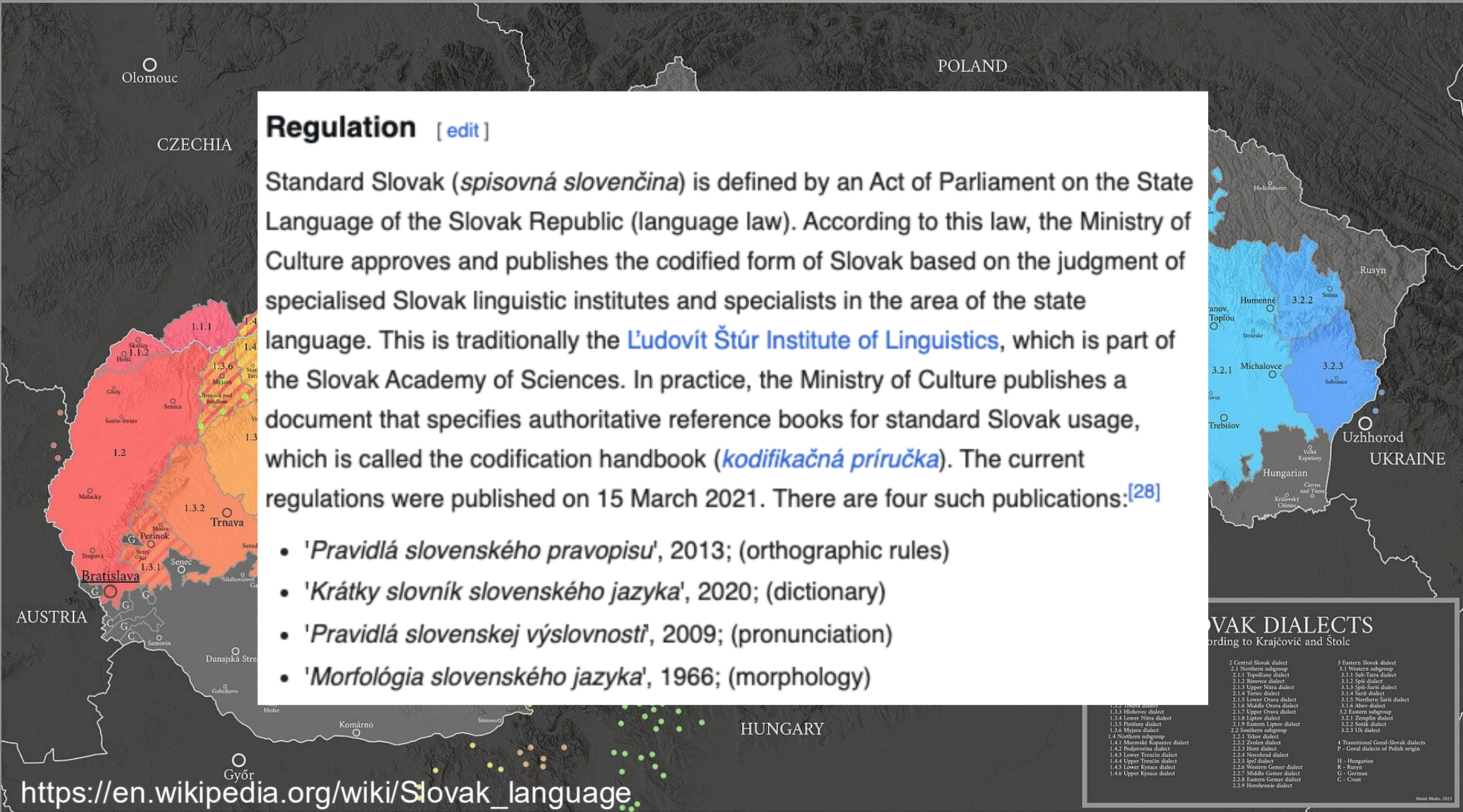
Topography, Culture and Language

THE UNIVERSITY OF
MELBOURNE

Topography, Culture and Language

Regulation [edit]

Standard Slovak (*spisovná slovenčina*) is defined by an Act of Parliament on the State Language of the Slovak Republic (language law). According to this law, the Ministry of Culture approves and publishes the codified form of Slovak based on the judgment of specialised Slovak linguistic institutes and specialists in the area of the state language. This is traditionally the [Ludovít Štúr Institute of Linguistics](#), which is part of the Slovak Academy of Sciences. In practice, the Ministry of Culture publishes a document that specifies authoritative reference books for standard Slovak usage, which is called the codification handbook (*kodifikačná príručka*). The current regulations were published on 15 March 2021. There are four such publications:^[28]

- '*Pravidlá slovenského pravopisu*', 2013; (orthographic rules)
- '*Krátky slovník slovenského jazyka*', 2020; (dictionary)
- '*Pravidlá slovenskej výslovnosti*', 2009; (pronunciation)
- '*Morfológia slovenského jazyka*', 1966; (morphology)

https://en.wikipedia.org/wiki/Slovak_language

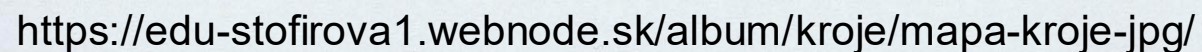
SLOVAK DIALECTS
According to Krajčovič and Štolc

2 Central Slovak dialect	3 Eastern Slovak dialect
2.1 Northern subgroup	3.1 Western subgroup
2.1.1 Topľany dialect	3.1.1 Sub-Tatra dialect
2.1.2 Rimavce dialect	3.1.2 Spiš dialect
2.1.3 Upper Nitra dialect	3.1.3 Spas-Será dialect
2.1.4 Tereš dialect	3.1.4 Será dialect
2.1.5 Lower Orava dialect	3.1.5 Northern Será dialect
2.1.6 Middle Orava dialect	3.1.6 Abec dialect
2.1.7 Upper Orava dialect	3.1.7 Eastern subgroup
2.1.8 Liptov dialect	3.2.1 Zemplín dialect
2.1.9 Eastern Liptov dialect	3.2.2 Sert dialect
2.2 Southern subgroup	3.2.3 Uh dialect
2.2.1 Banská dialect	
2.2.2 Zvolen dialect	
2.2.3 Hont dialect	
2.2.4 Novohrad dialect	
2.2.5 Spiš dialect	
2.2.6 Western Gemer dialect	
2.2.7 Middle Gemer dialect	
2.2.8 Eastern Gemer dialect	
2.2.9 Horehronie dialect	

4 Transitional Gorál-Slovak dialects
P - Gorál dialects of Polish origin
H - Hungarian
R - Rusyn
G - German
C - Croat

Small text at bottom right: Mária Molná, 2021

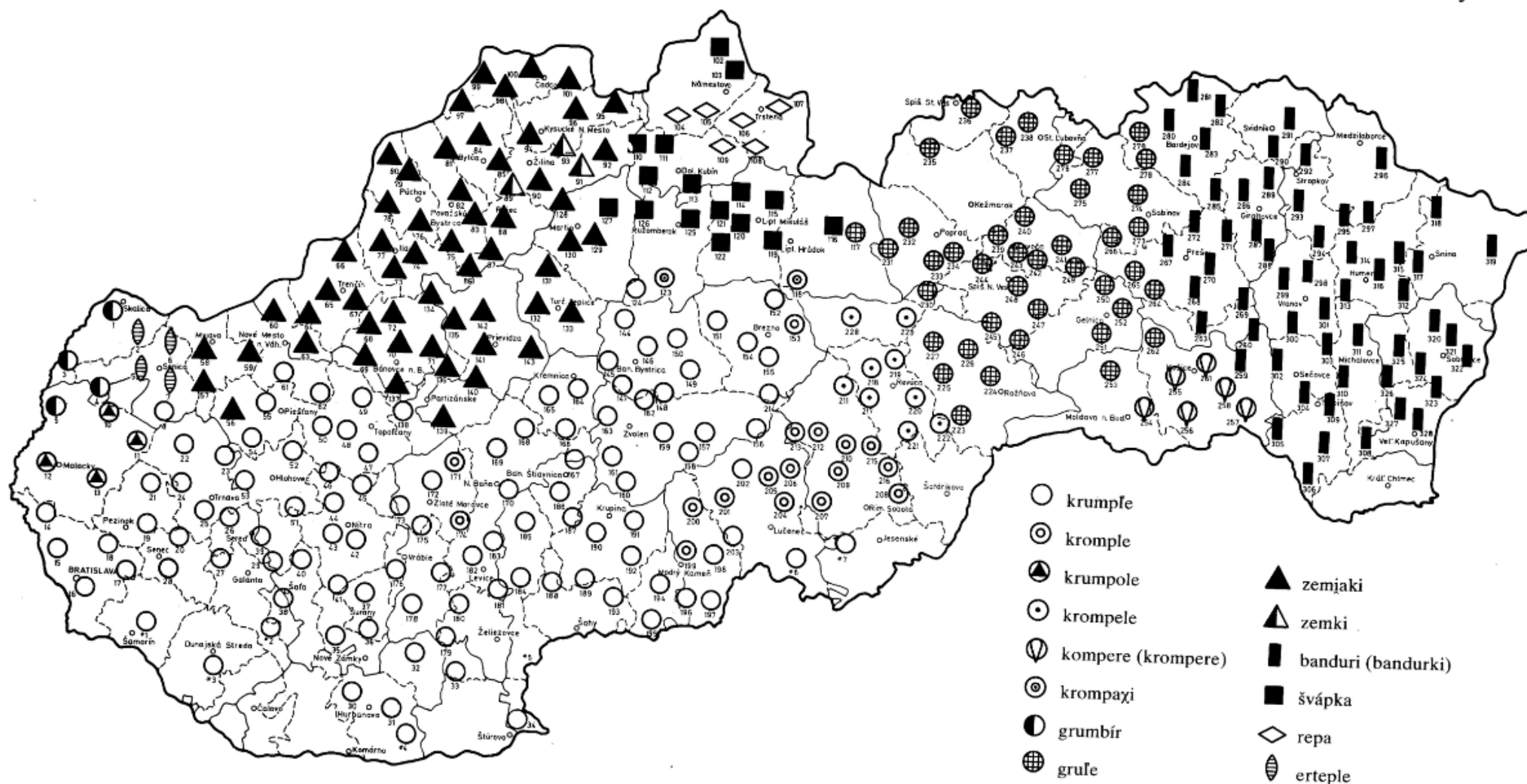
THE UNIVERSITY OF
MELBOURNE

Topography, Culture and Language

II. RASTLINSTVO

39. zemiaky

Sounds: Píš ako počuješ (Bernolák)

phoneme = grapheme

Slovak vowel phonemes

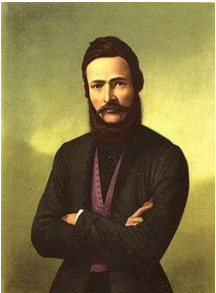
	Front		Back	
	short	long	short	long
Close	i	i:	u	u:
Mid	e	e:	ɔ	(ɔ:)
Open	(æ)		a	a:
Diphthongs	(ɪu) ɪe ɪə ʊɔ			

Slovak consonant phonemes^[38]

		Labial	Alveolar	Retroflex	Palatal	Velar	Glottal
Nasal		m	n		ɲ ^[39]		
Plosive	voiceless	p	t		c ^[39]	k	
	voiced	b	d		ɟ ^[39]	g	
Affricate	voiceless		ts	tʂ			
	voiced		dz	dʒ			
Fricative	voiceless	f	s	ʂ		x	
	voiced		z	ʐ			h
Approximant	plain				j		
	lateral	short	l		ʎ		
		geminated	l:				
Trill	short		r				
	geminated		r:				

Bernolák - Grammatica Slavica (1790)

Štúr - Nauka reči Slovenskej (1846)

Grammar

- **Inflected language, 6 cases, 3 genders, tense, voice.**
- **Inflects nouns, adverbs, adjectives, pronouns...**
- The verb (predicate) agrees in person and number with its subject.
- Adjectives and pronouns must agree with nouns in case, number, and gender.

Word order in Slovak is relatively free, since strong **inflection** enables the identification of **grammatical roles** (subject, object, predicate, etc.) regardless of word placement. This relatively free word order allows the use of word order to convey **topic and emphasis**.

Some examples are as follows:

Ten veľký muž tam dnes otvára obchod. = That big man is opening a store there today. (*ten* = that; *veľký* = big; *muž* = man; *tam* = there; *dnes* = today; *otvára* = opens; *obchod* = store) – The word order does not emphasize any specific detail, just general information.

Ten veľký muž dnes otvára obchod tam. = That big man is today opening a store there. – This word order emphasizes the place (*tam* = there).

Dnes tam otvára obchod ten veľký muž. = Today over there a store is being opened by that big man. – This word order focuses on the person who is opening the store (*ten* = that; *veľký* = big; *muž* = man).

Obchod tam dnes otvára ten veľký muž. = The store over there is today being opened by that big man. – Depending on the intonation the focus can be either on the store itself or on the person.

Language: diminutives

Obor

Obrík, Obríček

Trpaslík

Trpaslisko

Rich vocabulary (let's be rude)

MA

the narrowest core – so to speak, the strongest part – it consists of four or five basic word roots (in this Contexts are usually mentioned dick, cock, **whore**, **fuck**, pussy). Well, 234 slogans of our dictionary points to the fact that the issue is much, much more complicated. So let's say, **whore fuck**, given its greater occurrence in fiction and journalism, it lies [by] ~~what~~ degree of social taboo, somewhere between the already mentioned terms and less vulgar shit, ass;

Najkratší slovník slovenského jazyka

Len úvodom ...

Predchádzajúce slovníky slovenského jazyka mali jeden veľký nedostatok: malú, no z hľadiska frekvencie v hovorovej reči veľmi významnú oblasť lexiky pred verejnosťou buď zatajili, alebo prezentovali vo veľmi obmedzenej podobe a občas bohužiaľ aj skreslenej. Situácia, ktorá takto vznikla, možno označiť za kurióznu: civilizovaný národ sám pred sebou tají časť svojej slovnej zásoby!

Námietka, že väčšina používateľov jazyka výrazy, o ktorých je reč, aj tak dôverne pozná, neobstojí; absencia ich exaktného lexikografického spracovania vedie k rozličným mylným názorom, poverám a mýtom. Jedným z nich je napr. názor, že najužšie jadro – takpovediac najsilnejšiu časť – tvorí štyri či päť základných slovných koreňov (v tejto súvislosti sa obyčajne spomínajú *chuj*, *kokot*, *kurva*, *jebať*, *piča*). Nuž, 234 hesiel nášho slovníka poukazuje na skutočnosť, že problematika je omnoho, omnoho komplikovanejšia. Tak povedzme, *kurva*, už vzhľadom na jej väčší výskyt v beletrii a publicistike, leží, čo sa stupňa spoločenského tabu týka, voľakde medzi už spomínanými termínmi a menej vulgárnymi *srať*, *rit'*; máme tu výrazy ako *gec*, *kotón*, *cicina*, *prdiť*, *trť*, predstavujúce celé spektrum intenzít a významov, zastupujú slová *teškať*, *mudať* a ďalšie.

Etymologický slovník jazyka českého a slovenského V. Machka (Praha, NČSAV, 1957) poukazuje na praslovanský pôvod podstatného mena *kurva* – uvedený tvar sa nevyvinul z nemeckého *hure*, ale skôr opak je pravdou; všeslovanské *jebať* odvodzuje svoj pôvod až kdesi v staroindickom *yābhati*. Z iných prameňov zase vyplýva, že slovo *kokot* nie je azda odvodeninou z franc. *cocotte*, ale zo staroslovienského *kokot*, ktoré malo, okrem iného, aj význam kohút. V tejto súvislosti nás už potom vôbec neprekvapí, že aj slovanský pôvod termínu *piča* resp. *pizda* (neskôr prešiel o.i. do maďarčiny), sa javí tiež už ako dostatočne preukázaný. Uvedené fakty a napokon aj fakt, že všetky tieto slová sa vyskytujú v našej slovnej zásobe, v slovnej zásobe používanej na našom území, nás oprávňujú vysloviť tvrdenie, že tak ako angličtina svojim *futbal*, *klub*, *gól*, francúzština výrazmi *toaleta*, *kravata*, *krém*, ruština *sputníkom* a *perestrojkou*, či čeština svojim *robotom*, tak slovenčina práve oblasťou spracovanou v našom slovníku, prispieva svojim vkladom do medzinárodnej lexiky.

Slovak NLP resources

- <https://github.com/slovak-nlp/resources>
- <https://huggingface.co/gerulata/slovakbert>
- <https://www.ollama.com/jobautomation/OpenEuroLLM-Slovak>
- <https://huggingface.co/slovak-nlp/mistral-sk-7b>
- Metrics: <https://reference-global.com/article/10.2478/aei-2025-0004>

Ask for icecream!

Prosím si **zmrzlinu**

(I would like (me) an ice cream)

Zmrzlina > zmrzlinu (akussative case)

Zmrznút' – to freeze (to ice)

Mrznút' – to freeze (process)

Bonus: Prosím si **čučoriedkovú** zmrzlinu

Ask for icecream! (Translation fail)

- Drowning > Topit' sa
- Melting > Topit' sa

Ľudmila Hladtová - Čučoriedková zmrzlina

Juj, ale topí sa !

Huh, it is drawning.

Foto: Ľudmila Hladtová

THE UNIVERSITY OF
MELBOURNE

Thank you!

*Come and talk to me if you are interested in
language and space/place, geography of language...
coffee, icecream, and the ontology of cakes*